

DE MOEIAL

VRIJE
UNIEF
BRUSSEL

MARCA REGISTRADA • TRADE MARK REGISTERED IN FOREIGN COUNTRIES

Tweewekelijks tijdschrift van de VUB-studenten.
Uitgegeven in samenwerking met V.O. en B.S.G.
Verantwoordelijke uitgever: Erik Adriaensen

Pleinlaan 2
1050 BRUSSEL
02/641.23.27
02/641.23.28

24 januari '84
10 jaargang
nr. 8

Wie zijn "Moelial" wil thuisbezorgd krijgen stort 150fr op rekening n°001-1386975-48 met vermelding van naam en adres.

EDITO

Enkele dagen voor de wintervakantie werd overal ad valvas bescheiden de oprichting van een "studentenparlement" aangekondigd. In voorzichtige kleine lettertjes werden alle belangstellenden uitgenodigd om eens een kijkje te komen nemen de eerste maand na de vakantie. Zoals gevreesd was de opkomst een flop. Een twintigtal studenten -dezelfde oude bekende gezichten van altijd- gemeedelijk bijeen in het BSG-lokaal. Over wat zullen we het vandaag eens hebben? Een paar proffen zijn lastig. Etterbeek wil de VUB ontelgenen en Coens wil de toelagen voor de universiteiten bevrozen. Of er misschien iemand is die zich daarmee eens wil bezighouden. Okee, de mensen die al alles doen willen dat ook nog wel even doen. Nog iets? Mee, tot volgende keer dan maar.

Natuurlijk, en gelukkig maar, dit was enkel een startvergadering, of een oprichtingsvergadering zo je wilt. Het grote werk moet nog beginnen. Het belangrijkste voorlopig nog is het initiatief. Of het wat worden zal, hangt van de studenten zelf af. Nee, niet in de eerste plaats van de studenten-afgevaardigden in de raden en commissies, maar van die duizenden andere studenten die geen bal te zeggen hebben en toch even goed getroffen worden door alles wat boven hun moegeblokte of dito geuifde hoofdjes bestlist wordt. Veel te veel studenten lopen rond met het idee dat je hier toch niets te zeggen hebt en dat je maar beter je mond kan houden, zoniet... Voor een groot stuk hebben die mensen zeker gelijk, maar op sommige vlakken hebben de studenten toch wel wat in de pap te brokken. Ook haalt het op zichzelf misschien maar weinig uit, het is stom die kans niet te grijpen. Het komt er dus in de eerste plaats op aan al die

raden en commissies met de nodige enthousiaste studenten op te vullen en je daar als student laten horen en niet op je kop laten zitten.

In vergelijking tot vorig jaar kunnen we hier eigenlijk dit jaar nog niet zo over klagen. Toch zeker op de hoogste niveau's zijn de studenten overal vertegenwoordigd. Maar hiermee kan het geenszins afgelopen zijn. Deze afgevaardigden dienen immers niet enkel de studente te vertegenwoordigen, ze zijn hen ook informatie verschuldigd, verantwoordelijk zelfs. Het gaat toch niet op dat er een studentenafgevaardigde zich in de een of andere raad opsluit om zijn (of haar) eigen ideeën en ambities te vertolken zonder rekening te houden met de 'achterban'. Deze laatste mag ook helemaal geen klein groepje vrienden of hun eigen kiezers zijn. De afgevaardigden vertegenwoordigen het belang van alle studenten en dat belang heeft geen kleur. Bovendien zijn zij de studenten verantwoording verschuldigd. Er dient dan ook een meer directe studenteninspraak te bestaan, waarbij de studenten liefst op voorhand de kans krijgen om hun mening over bepaalde zaken te formuleren. Zonder deze inspraak en controle is er van een echte democratie geen sprake.

Daarom is zo'n studentenparlement er echt wel nodig. Dit is eigenlijk een informeel orgaan waar vlot informatie doorgespeeld kan worden en waar de studentkrachten zo nodig gebundeld kunnen worden. Als iedereen op z'n eentje blijft werken, bereiken we nooit iets. Laat het weer niet het zoveelste clubje elitaire idealisten of extreme dogmatici worden, maar trek zelf je mond ook eens open. Wie weet, hoe voelt het.

Dinsdag 31 januari, gebouw Y, 18u.
G.V.

ALWEER! DE RAAD VAN BEHEER

Dinsdagnamiddag 17 januari kregen we de eerste Raad van Beheer van dit memorabele jaar. De agenda was niet overvol, maar bevatte desalniettemin tegenstaande enkele gevoelige "materies". Overigens is het goed om te weten dat dat de onlangs duidelijk om politieke redenen herkozen ondervoorzitter C. Gepts (de man van HLM) voor de verandering (wat heet!) nog naar 'ns zijn kat stuurde. Afwezigen waren er echter wel meer, ook onder de studenten. De student van de geneeskundige fakulteit heeft bvb na twee vergaderingen nog niet eens zijn gezicht laten zien...

Oscar Steenhaut leidt in ...

De rektor startte de raad met een inleiding over de universitaire problemen van het ogenblik. Problemen vormen in de eerste plaats de fakulteiten waar het aantal studenten een behoorlijke terugloop kent (niet in het minst de Letteren en Wijsbegeerte). Dat zou vroeg of laat wel 'ns wat implicaties kunnen hebben voor de financiering van die fakulteiten. Daar sluit dan nog bij aan dat deze regering (en zitten daar nochtans geen VUB-gezinde liberalen in?) zinnens is de universitaire toelagen voor bepaalde tijd te bevroren. Wat het ontvangen van overheidscenten betreft lijken we dan ook hoogstaangename jaren tegemoet te gaan... De rector deelde hiernaast o.a. mee dat in Jette het gebouw bestemd voor de tandheelkunde in de laatste fase van afwerking is en dat er in de volgende maanden nogal wat zal verhuisd worden bij de administratieve diensten (dat belooft!).

Eindejaarspremies? Wachten op de regering!

Na het afvoeren van het agendapunt aangaande het statuut van de A.Z.-geneesheren (oef! De eerste bespreking hiervan een tweetal maanden geleden duurde naar verluidt zo'n zes uren...) kwam de vergadering aan de problematiek van de al dan niet uitbetaling van de eindejaarspremies van het VUB-personeel. Kort gezegd komt dit neer op wat volgt. De regering wilt vanaf juni de lonen niet meer aan het begin maar op het einde van de maand uitbetalen wat concreet betekent dat de werknemers eigenlijk gedurende de maanden mei en juni moeten rondkomen met de wedde van begin mei. Om die financiële put van twee maanden op te vullen had diezelfde regering dan weer het lumineuze idee om de eindejaarspremies van '83 en '84 niet telkens in januari uit te betalen maar voor een keer samen te bundelen en gedurende die twee maanden uit te betalen (met hierbij eventueel wat aanvullend geld om uiteindelijk toch op het nivo van een maandloon te komen...). Nu blijkt dat de regering terzake nog geen (volmacht-) K.B. heeft uitgevaardigd. Daarmee kom je dan aan het huidige probleem: worden die eindejaarspremies van de VUB nu al uitbetaald (zoals de afgelopen jaren) of wordt er gewacht tot einde mei, begin juni, om het dan samen met de premie van '84 uit te betalen? Als men dan weet dat de RUG het nu nog niet uitbetaalt, de KUL het nu al wel uitbetaalt en de UCL o.a. hiervoor in staking is, dan weet men meteen dat de VUB met dit probleem niet zomaar blijft weet. Het resultaat van de discussie, waarbij de ATP-personeelsde-

legatie zich niet eens liet horen, was dat men ook hier op de VUB gaat wachten met de uitbetaling van de eindejaarspremies, in afwachting van het koninklijk besluit. Het personeel kan bijgevoel nog wel even wachten op haar lieve centjes.

Eerlijkheidshalve dient bij dit alles gezegd dat deze materie behoorlijk juridisch is en nogal wat delicate nevenaspecten bevat. Die zou ondergetekende graag wel 'ns uit de doeken willen doen, maar daarvoor heeft dit unieftijdschrift echt te weinig bladzijden...

Ombudsman? Nou ja ...

Over de ombudsman waren de studenten uitermate ontevreden. Niet zozeer over de persoon van Marcel Gevaerts, ombudsman, als wel over het functioneren van de ombudsman, heerst er bij de studenten grote ontevredenheid. Bij de evaluatie van het examenreglement (zie ook elders in deze Moelial) bleek namelijk dat slechts heel weinig mensen wie die ombudsman is en waarvoor hij dient. De informatie die over zijn functie verstrekt wordt is bijgevoel totaal onvoldoende. Een ander element bij deze discussie was het verslag van de ombudsman van '83 dat op z'n minst gezegd voor wat "klachten en problemen van de studenten" betreft oppervlakkig en nietszeggend mag genoemd worden.

Na tussenkomst van de studenten aangaande deze problematiek werd door de Raad van Beheer aan de ombudsman formeel gevraagd zich zelf en zijn functie in 1984 een betere bekendheid te geven. Daarbij zal trouwens dit jaar bij de evaluatie van het examenreglement in de onderwijstraad de functie van ombudsman volledig moeten herzien worden. Het oppervlakkige verslag van de ombudsman werd gedurende de rest van de vergadering echter subtiel doodgezwegen. Dit alles in acht genomen valt het echter nog steeds af te wachten of die ombudsman in '84 wat meer bekendheid zal krijgen. Leuk om te weten is dat naar verluidt zelfs aan dit louter academisch probleem een politiek geurtje zou hangen. Je weet wel: 't

probleem van een rooie, zichzelf bedreigd voelend door enkele blauwe jakhelen... Bij geen student gold ditmaal de partijkleur, dat weze gezegd.

En de broodjes waren niet slecht!

Na de ombudsman ging het even over het "voorstel ter vervanging van de bestaande overeenkomst aangaande het Boston University Brussels i.v.m. het M.S.M.-programma. Wat dit laatste ook heel precies moge betekenen, na een korte discussie werd het voorstel door de regeringsafgevaardigde als "half" weggevoel en uiteindelijk afgevoerd van de agenda (N.B.: aangezien schrijver dezes pas enkele pas enkele uren voor de vergadering van dit agendapunt op de hoogte was gebracht, en hij nog te veel met de ombudsman in zijn hoofd zat, kan hij er voorlopig niets degelijkers over vertellen...).

Na de rondvraag, waarin een tussenkomst van een W.P.'er over het achterblijven van het verslag van de vorige Raad, werd de vergadering beëindigd. De race voor de beste broodjes kon beginnen. Wie weet werden niet enkele van de "oudere" raadsleden geveld door de dodelijke plaag van de roze garnalen. Dan hoeven die alvast geen eindejaarspremie meer te krijgen.

Publius Penetrus

In deze Moelial.

Op pag. 7 opent De Moelial nr. 8 met een edito over het studentenparlement en een artikel over de RvB (alweer!). Op pag. 2 het relaas over "de bende van vier". Op pag. 3 een verslag van onze reporter ter plekke: het historisch debat met di Wesseli. Op pag. 4: beschouwingen over Vrij Onderzoek, vrijmetselarij, democratie en christendom. Op pag. 5 en verder vervolgd op pag.6: de kultuurkrant. Tevens op 6: sportnieuws. Op pag. 7 een artikel over dispatching en over de plannen van de FDF met de VUB. Op de laatste pagina vind je de agenda en open tribune.

NOUS EN AVONS ASSEZ

De strijdkreet van het 'Front des Francophones'. Enkele jaren geleden nog een oppermachtige taalpartij, die de Brusselse regio domineerde. Vandaag zakt de groepering Outers, Spaak & Co. alsmaar dieper weg in het politieke drijfzand van onze hoofdstad. De zware verkiezingskater van oktober 1982 tiestert nog steeds de rangen. Kortom, het FDF heeft het moeilijk.

Dat bleek nog eens overduidelijk op 8 december 1983 in de Brusselse Magdalenazaal. Voor eigen volk scoorde het FDF die avond een paar actualiteitspunten van betekenis. Op haar buitengewoon kongres keurde de partij immers een reeks 'verzetsakties' goed als reactie op de 'Vlaamse agressie' waarvan de Franstalige inwoners van de periferie het slachtoffer van zijn. Tussen enkele bedenkelijke slogans door kregen onze lachspieren plotseling af te rekenen met kramp:

VUB ONTEIGEND

"ONTEIGENING VAN VUB-DOMEIN !" Deze erg verrassende uitlating haalde nagenoeg alle kranten.

Een mooie aanleiding voor ons, om in de 'toga' (gebouw M) een minispeurtocht in te zetten naar eventuele reacties. We klommen de administratieve VUB-ladder hoog op. Gerugsteund door de lokale secretaresse, haalden we het bureau van de heer Peeters, Directeur-Generaal van de VUB. Aan hem stelden we enkele voor de hand liggende vragen. DM: Heeft de VUB een reactie klaar op de onteigeningsdreiging van het FDF?

P: Nee, een officiële reactie hebben wij niet. Bij het bestuderen van deze zaak hebben we daar wel aan gedacht, maar we vinden het verstandiger om niet in te gaan op die provocatie. Wel hebben we onmiddellijk contact gezocht met onze advocaat om een eventueel dossier voor te bereiden, als preventieve voorzorgsmaatregel dus.

DM: Wat zou men theoretisch gezien zal kunnen onteigenen?

P: Onze belangrijkste akkomodaties op het Defenplein normaliter niet want deze bevinden zich op het grondgebied van de gemeente Elsene waar niet het FDF naar de PRL regeert. Komen wel in aanmerking de studentenhomes te Etterbeek en onze eigendommen

aan de Koninklijke Jacht te Oudergem. In beide gemeenten levert het FDF immers de burgemeesters, nl. Defosset en Outers.

DM: En in de praktijk?

P: Dan rijzen er enorme bezwaren vooral van juridische aard.

Men dient een goede reden te verzinnen. De grondbeginselen van het onteigeningsrecht leren ons dat "het" enkel kan geschieden ten 'algemeen nutte'. (Nvdr. Dit begrip dekt de onteigeningen verricht met het oog op het verbeteren van het wegnen, het aanleggen van een woonwijk of een industriegebied of het behoud van groene ruimten in een bebouwd gebied.)

Terwijl de vooropgestelde FDF-onteyning dat principe van algemeen nut miskent, vermits zij niet het algemeen belang van de gemeenschap nastreeft doch enkel op anti-Vlaamse wraakgevoelens berust. Daarenboven betwifelen wij ten zeerste of er een Minister kan gevonden worden om de eindverantwoordelijkheid van een dergelijk onteigening te dragen.

De FDF-bonzen zullen in de toekomst betere slogans uit hun mouwen moeten schudden. De groep Brusselaars die deze weinig inventieve politiek van Vlaamkijpesten nog wil slikken, zal anders heel klein worden.

Peter Wiels.

dé waarheid

Bart

"Wel, ergens had ik het gevoel dat er een bepaalde communicatiestoornis was... en telkens ik dat wou uitpraten werd ik een soort kloof gewaar. Ik kon ook heel moeilijk mijn emoties uiten, ik bleef altijd zitten met iets. En om dan nog even in te pikken op jouw vraag: ergens zie ik heel dat samenlevingspatroon niet zo goed meer zitten, ik voel me daar helemaal niet lekker bij. Zo'n dingen moeten spontaan komen, en ik denk dat zo iets voor mij helemaal niet kan werken. Het is natuurlijk een bepaalde optie die je neemt... een bepaald referentiekader waarvan je wilt evolveren, maar ik heb leren inzien dat je naar zo iets moet toegroeien."

Aldus Bart.

(gdv & fvd)

BURGERLIJKE ONGEHOORZAAMHEID STUDIEDAG

Op zaterdag 4 februari organiseert VAKA-nationaal in de VUB van 10 tot 17 u. een studiedag rond het thema 'burgerlijke ongehoorzaamheid'.

Doel is een antwoord te vinden op volgende vragen: Wat verstaan we onder burgerlijke ongehoorzaamheid? Wat onderscheidt burgerlijke ongehoorzaamheid van andere vormen van geweldloze actie? Welke mogelijke acties zijn in dit verband geschikt? Welke problemen hebben we persoonlijk met deze vorm van actie?

Deelname aan de dag kost 150 BF. Je kan inschrijven voor 25 januari op volgend adres: VAKA-nationaal, Kloosterstraat 1, 2000 Antwerpen. Je krijgt dan ook een gedetailleerd programma en een aantal voorbereidende teksten toegestuurd.

HUWECO

De Humanistische Werkgroep voor Conflictstudie (HUWECO) organiseert drie lezingen over het vredesvraagstuk en over de opvoeding tot vrede. Na elke uiteenzetting volgt een nabespreking. De drie avonden vinden telkens plaats op een woensdagavond om 20 uur in het V.O.C., Lange Leemstraat 57 te Antwerpen.

Op 15 februari spreekt Sam Biesemans over 'defensie en veiligheid'. Alternatieven voor het huidige defensiebeleid.

Op 14 maart spreekt Henk Van Daele (Historische Pedagogiek RUG) over 'Bilan van de vredespedagogiek'.

Op 18 april spreekt Luc Desmedt (HUWECO) over 'Internationale verhoudingen, spanningen en ontwikkelingen'.

HUWECO: Lange Leemstraat 57
2000 Antwerpen
Tel. 03/233 70 32, binnenpost 16
Rek.nr. 001-1274020-01

EXAMENREGLEMENT

Het rommelt in alle fakulteiten. Overal zie je studentenafgaardigen met wetteksten zwaaien, koortsachtig vergaderingen beleggen, verslagen uitkijken, enzovoort.

Wat is er nu eigenlijk allemaal aan de hand? Wel, lieve kijkbuiskindertjes, de Moelal ging voor julie even zijn licht opsteken bij mr. Van Esbroeck, van de dienst studieadvies, die - naar de geruchten gaan - hard zou zijn van al die onlusten. Vorig jaat (we bedoelen vorig academiejaar) ging de VUB de eksamens in met een spikplinterview eksamenreglement, dat na twee jaar hard zwoegen tot stand was gekomen.

Dit jaar nu vraagt de onderwijsraad - die een "onderafdeling" is van de Raad van Beheer - om dat reglement te evalueren en dit

zowel door de profren - m.a.w. in de fakulteitsraad - als door de studenten. Dit laatste was natuurlijk erg moeilijk en mr. Van Esbroeck kreeg de opdracht "de studentenbevolking te raadplegen". Per fakulteit werden zoveel mogelijk studentenafgaardigen aangeschreven en er werd een info-vergadering belegd. Wonder boven wonder was de respons vanwege de studenten enorm groot (met uitzondering van de fakulteit Psychologie en Opvoedkunde die nu - zie Moelal nr. 7 - toch blijkt wakker geschoten te zijn).

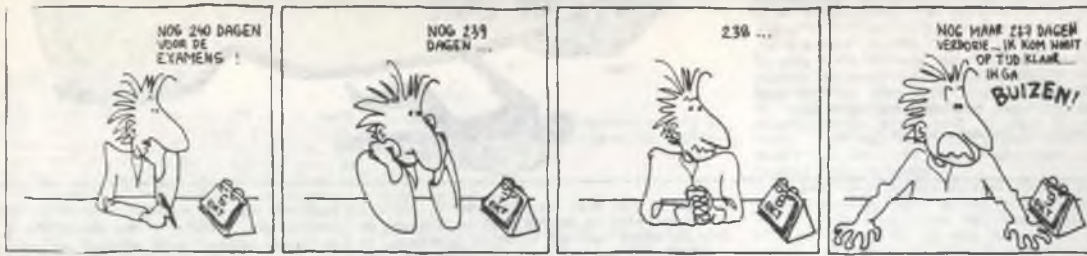
Er werd afgesproken dat al die afgaardigen - "hun" studenten zouden raadplegen en daarna per fakulteit (eventueel eerst zelfs per sekte of per jaar) een verslag

bij studieadvies zouden indienen. Deze eerste ronde is nu nog aan de gang.

De tweede ronde van dit projekt bestaat erin dat mr. Van Esbroeck - rond 15 februari - een syntheseverslag maakt van al die kleine verslagen en dit dan opneuf naar de studenten toeschufft. Na eventuele aanvullingen en verbeteringen gaat dit werkstuk naar de Onderwijsraad samen met de verslagen van de profren (resp. fakulteitsraden).

Wat er dan, na allerhande administratieve reisuigen, voor het volgende academiejaar zal beslist worden is nu nog een vraagteken. We hopen echter dat de 8 studenten die in de Onderwijsraad zeten ons op de hoogte houden.

Anne Caremans.

FILM : DISPATCHING REVISITED

Weinig relevants als reactie op mijn vorig artikel, maar één opmerking was raak: over de nieuwe regeling van dispatching was ik inderdaad onnadenkend heengestapt. Hoog tijd om deze nalatigheid recht te zetten en het geheugen van meneer Laveyt, de verantwoordelijke ambtenaar, wat op te frissen. Hij was zo vriendelijk de achtergrond van deze maatregel te verduidelijken.

De nieuwe regeling die door het hoofd van de dienst Dispatching werd getroffen in het begin van het academiejaar bepaalt dat er voortaan nog slechts één film per avond mag worden vertoond in de auditoria. De schaduwszijde van de maatregel is de sterke inkrimping van het aantal filmvertoningen op de VUB. In de volgeboekte agenda van meneer Laveyt staan van begin januari tot eind april 52 vertoningen genoteerd; vorige jaren werden er in acht maanden tot 250 films gespeeld. In lezersbrieven uit de voorlaat-

ste editie werd de maatregel verworpen als eens te meer een besparing op de rug van de studenten. Meneer Laveyt ontkent het niet.

BESPARIJNG.

Ook de universiteiten lijden onder de besparingswoede en kruideniersmentaliteit die deze tijder kenmerken, en de dienst Dispatching moet zijn deel van de last dragen. Zo kan bijvoorbeeld afgepingeld worden aan de overuren van het personeel. Ook al bezorgen filmvertoningen de dienst niet veel last, toch moet er steeds personeel ter plaatse zijn om de apparaten in werking te stellen, de deuren te sluiten en indien nodig de zaal op te kuisen. Toen er nog twee films tegelijk gespeeld werden was de aanwezigheid van twee personeelsleden een noodzaak. Met de nieuwe regeling volstaat het de klus te laten opknappen door één enkele werkmán, er dat maakt een gevoelig verschil in de eindrekening van de dienst.

Bovendien, zo beweert meneer Laveyt, bestond er vroeger ongenoegen over de sterke concurrentie. Hij herinnert zich zelfs twee filmfestivals die tegelijk plaatsvonden, wat duidelijk van het goede tevel is. De nieuwe regeling heeft trouwens nog een onverhoopt gunstig gevolg. De tijd dat mer zich in de auditoria moest behelpen met een enkel projektietoestel is achter de rug. Dankzij de

maatregel konden de toestellen samengebracht worden in het auditorium Qd, zodat de films in principe niet meer langdurig moeten onderbroken worden.

CULTUURRAAD.

De nieuwe regeling is echter niet alleen voor de dienst Dispatching een verlichting, vooral de Cultuurraad vaart er wel bij. De Cultuurraad coördineert de aanvragen voor filmvoorstellingen van de studentenkringen en huurt in hun naam de zaal bij Dispatching. Vroeger, toen er verschillende films tegelijk werden gespeeld en het personeel 's avonds nog bij bosjes rondliep in de auditoria, liet meneer Laveyt de Cultuurraad opdraaien voor de huur van de tweede zaal. Erg hoog lag dat bedrag niet, maar met het uitgebreide filmaanbod liep de rekening snel op. Nu er nog slechts één film per avond vertoond wordt, is Dispatching bereid dat ene auditorium gratis ter beschikking te stellen. Meestal is er toch al personeel ter plaatse om te zorgen voor de akkomodatie van debatten en andere activiteiten, en filmvertoningen vragen zoals gezegd weinig moeite. De Cultuurraad moet Dispatching nu nog enkel betalen voor de huur van het grote auditorium.

VOLZET.

Meneer Laveyt wijst op het programmaschema dat op zijn bureau is uitgespreid. En inderdaad, alle vakjes zijn ingevuld. De beschikbare data tot mei zijn netjes verdeeld onder alle kringen die een aanvraag hebben ingediend, zodat ieder minstens twee keer het handje kan ophouden aan de ingang. Oorspronkelijk had de Cultuurraad acht data toegekend aan Antverpia, maar de kring kreeg nul op het rekwest en moet het nu stellen met drie data. Tot zover meneer Laveyt.

De maatregel lijkt alleszins niet veel beeroering te hebben verwekt, de enkele lezersbrieven terzijde gelaten. Voor de filmverantwoordelijken betekent het alleen dat de zaal vroeger moet worden besteld, maar ondertussen is het wel te laat om nog wat te versieren. Alleen mei is nog vrij. De beperking van het filmaanbod zou op zich niet erg zijn als tot mei 52 behoorlijke films worden gespeeld. Een blik op het programma van de voorbije maanden stemt echter eerder sceptisch op dit vlak.

P.D.K.

DI WESSELI

HISTORISCH DEBAT OP VUB

Een afgeladen auditorium op donderdagavond. Voor het eerst verdedigde Wessel di Wesseli naar eigen zeggen free-lance wetenschapper en bekend uit HUMO, in het openbaar zijn perpetuum mobile voor een panel van professoren. Het wetenschappelijk geschoold gedeelte van de universiteit had bloed geroeken en verkneukelde zich al vooraf in de show.

Wessel di Wesseli probeert al zo'n drie jaar de mensheid van zijn gelijk te overtuigen. Hij kan heel wat aardige anekdotes opdisen over de vindrijkheid van hem ontvluchtende professoren. Maar deze keer was het menens. Di Wesseli noemde het debat historisch nog voor het goed en wel begonnen was. Eindelijk zou het taboe rond het perpetuum mobile doorbroken worden en voor het eerst zou de oude mechanica op zijn voetstuk wankelen.

Maar voor het zover kwam kon het publiek zich opwarmen aan een demonstratie. In een aquarium liet Di Wesseli een soort langgerekte harmonica van volume vergroten en uitstulpen. Hoe dat precies te werk gaat vernamen we nadat de uitvinder een dreigende overstroming met een bekertje had bedwongen. De gedachtegang van di Wesseli gaat ongeveer als volgt. De harmonica heeft 'drukcontankelijke wanden': onder water zal de druk de hoeken of vouwen van de wanden platstrijken en zo het volume van het lichaam laten toenemen. Of, zoals di Wesseli het zelf zegt, onder water kan een pingspong bal tot een voetbal verpletterd worden. Het grotere volume zal, om steeds volgens de uitvinder, dan over meer drijfkracht beschikken en een grotere opwaartse kracht uitoefenen. Uitgaande van dit principe heeft di Wesseli een aantal perpetuum mobiles uitgetekend, machinerieën die volledig op zichzelf werken en uit het niets energie leveren.

VERBEELDING.

Met een minimum aan wetenschappelijke kennis (veel verder dan Pascal en Archimedes reikt die niet), een eigen logica en een enorme verbeeldingskracht heeft di Wesseli,

zoals prof. Hirsch zei, een fascinerende verbeeldingswereld opgebouwd. Men kan di Wesseli's redenering volgen en aan zijn hand een heel eind binnendringen in de wereld van de drukcontankelijke wanden, uitzettende volumes en onuitputtelijke energiebronnen, maar men blijft achter met gemengde gevoelens. Het is zeer knap bedacht, maar werkt het ook? Het lijkt wel een

jongensboek: een dromerige autodidakt schept de nieuwe mechanica en moet opboksen tegen de bekrompenheid en het onbegrip van de gevestigde wetenschappelijke wereld. Alleen het perfecte slot ontbreekt nog: de dromer zet iedereen voor schut door een werkend perpetuum mobile te bouwen.

CLASH OF THE MINDS.

De professoren hadden zich duidelijk niet ernstig voorbereid, in de hoop de autodidakt zonder moeite tot kleinhout te reduceren. Maar ze hadden het moeilijk om di Wesseli, met zijn heel aparte denkweld, enige schade toe te brengen. Prof. Majc mocht zich aanvankelijk vrolijk maken over de visjes in di Wesseli's tekeningen, eens ter zake gekomen prevelde hij wat over de duiveltjes van Maxwell en moest hij zich met een zakdoek het zweet van het voorhoofd wassen. Prof. Lekkerkerke oogste een stormachtig applaus met een som van formules die volgens hem bewees dat di Wesseli's perpetuum mobile onmogelijk kon werken. Volgers hem moet een lichaam dat onder water uitzet kracht uitoefenen om het water te verplaatsen, een kracht die gelijk is aan de kracht die di Wesseli's machine door de volumevergroting zou bijwinnen. Vragen uit de zaal trokken in twijfel of de druk van het water de hoeken van de wanden wel platstreek.

De ster van de avond spreidde al zijn begerigheid ten toon, beantwoordde de vragen met de hem eigen logica en zuchtte dat de professoren hem niet begrepen. Maar een helpende hand bracht enig soelaas. Prof. Patfoort verbaasde de zaal met de mededeling dat hij zelf een perpetuum mobile naar di Wesseli's model had gebouwd en, hoewel de machine was bezwiken door materiaalzwakte, was het volume van de lichamer inderdaad toegenomen onder water en bestond er binnen de machine een evenwicht van krachten. Waarna de professoren onderling kibbelden over de vraag of dit nu al dan niet mogelijk was, Patfoort hield voet bij stuk. Er kwamen meer vragen uit de zaal en de discussie werd onbegrijpelijk voor de leek. De verwarring sloeg toe. Een op hol geslagen student schreeuwde di Wesseli allerlei vragen toe, een kude man greep de microfoon en vertelde over zijn uitvindingen, en toen ook de moderator zich in het debat mengde en formules op het bord schreef was de chaos volledig. Uit de stemming die de avond besloot, bleek dat de meerderheid van de studenten zich niet had laten overtuigen door di Wesseli. Slechts enkelen staken de hand op in zijn voordeel. Waarna de protagonisten van de avond bestemd werden door betweterige studenten.

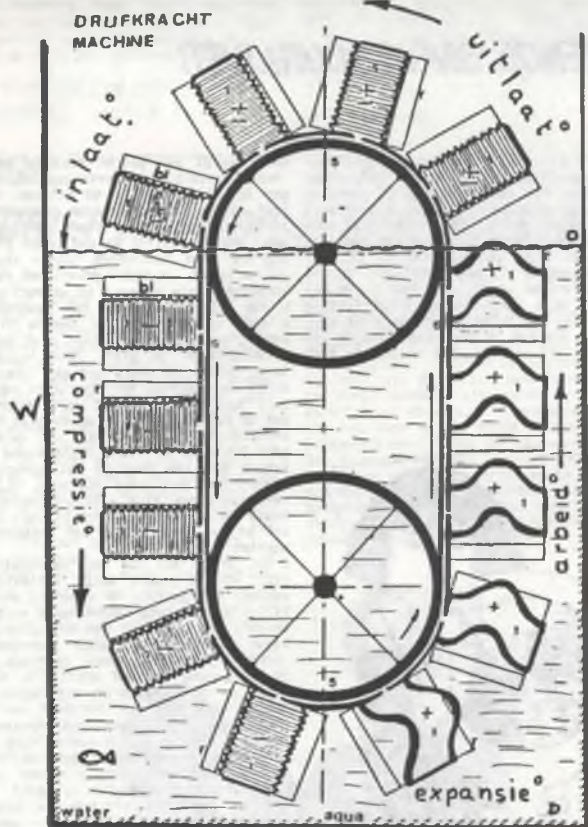
EPILOOG.

Antwerp Art Info, zaterdag. De verslaggever is die dag de enige bezoeker in de expositieruimte van di Wesseli. De uitvinder is opgetogen over de debatavond. Niet alleen is het taboe rond het perpetuum mobile doorbroken, de professoren hebben ook toegegeven dat het volume van een lichaam onder water kan toenemen. Dit zet de hele bestaande mechanica op de helling, aldus di Wesseli. De professoren hebben zich de mond voorbijgepraat en kunnen riet meer terugkrabbelen.

Drie jaar geleden kreeg hij nog een bericht van de Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging, waarin het onmogelijk werd geacht dat een gesloten lichaam onder water van vorm kan veranderen. Het is nu tijd om de volgende stap te zetten. Bij het afscheid geeft hij de een boodschap mee: 'gezocht: twee of meer studenten die de theorie weerleggen dat vormen onder water (vloeistof) in welke drukzone dan ook, groter van volume en dus van drijfvermogen kunnen worden.'

Hoewel de wereld die di Wesseli heeft opgebouwd enorm fascinerend is en zeer knap bedacht, blijft de twijfel of zijn creaties ook echt werken. Di Wesseli is tenslotte meer een kunstenaar dan een wetenschapper.

P.D.K.

OPROEP OUD LEDEN EN OUD BUROLEDEN V.O.

Vrij Onderzoek probeert haar verleden opnieuw samen te stellen. Er ontbreken veel publikaties uit de beginperiode. Wie nog zoiets kan terugvinden maakt ons erg blij. Rond oktober 1984 willen we ook een studiedag rond 'Vrij Onderzoek' organiseren. We vragen dat geïnteresseerden hiervoor nu al contact met ons opnemen of teksten kunnen beschikbaar stellen voor publikaties hier rond. Dank bij voorbaat.

UITNODIGING ALGEMENE LEDENVERGADERING V.O.

OP WOENSDAG 25-1-84 IN LOKAAL 3B205 OM 13u.

Alle belangstellenden zijn van harte uitgenodigd. Op het programma: inleiding en moreel verslag van de voorzitter; voorstellen voor statutewijzigingen; activiteitenverslag door de bureleden; discussie over voorgaande; 10 min. pauze; mogelijk afzetten en koöperen van bureleden; statutewijzigingen. We hopen dat de leden talrijk aanwezig zullen zijn om hun stem te laten horen. Einde van de vergadering ten laatste om 15u.

REDUKTIE MIDDAGMALEN

BERICHT AAN DE STUDENTEN DIE REDUKTIE ONTVANGEN OP MIDDAGMAALTICKETS.

Vanaf 1 maart worden geen reductietickets meer aanvaard op de verschillende verkoopscentra van middagmaaltickets. De studenten die recht hebben op middagmaal tegen verminderde prijs kunnen vanaf februari een middagmaalkaart afhalen in de hall van de Sociale Sektor, gebouw Y. Gelieve de normale openingsuren t.t.z. maandag-, dinsdag-, woensdagvoormiddag en donderdagmiddag te respecteren. [voor studenten te Jette dinsdag en donderdag van 14 tot 16.30]

NIET VERGETEN: PASFOTO EN STUDENTENKAART. De Sociale Dienst Studenten.

OVER VRIJ ONDERZOEK, VRIJMETSSELARIJ, DEMOKRATIE, MARXISME EN KRISTENDOM

Om zich een duidelijk beeld te vormen omtrent de problematiek van het Vrij Onderzoek, dient men eerst na te gaan wat dit begrip inhoudt, in hoever het te actualiseren valt, en wat erover te vinden is. In mijn artikel, "Wat is Vrij Onderzoek?" in "De Moelal" (nr. 5) heb ik getracht aan te tonen dat Vrij Onderzoek zeer individueel is. Deze tekst werd nadien reeds in beperkte kring besproken, en aan de hand van allerlei reacties heb ik me een veel ruimer beeld kunnen vormen van wat Vrij Onderzoek exact inhoudt. Een zeer interessante bron van Vrij Onderzoek is de literatuur over vrijmetselarij. Ik wil een citaat van Peter Bormans in het voorwoord van het boekje "Vrijmetselarij", uitgegeven door Studiekring Vrij Onderzoek in 1974, hernemen: "De vrijmetselarij is trouw aan dezelfde principes, die ook door dit huis, waarvan wij studenten zijn, worden toegepast, verspreid en verdedigd: de idealen van Vrij Onderzoek." Inderdaad, als we de tekst van N.W., opgenomen in de reeds eerder genoemde publicatie, doornemen, vinden we een synthese die wellicht als uitmuntende basis kan dienen voor verdere studies over Vrij Onderzoek, en ik neem dan ook graag, op eigen verantwoordelijkheid, daar deze tekst niet bindend is voor het V.O. bestuur, het hele stuk over, mits enige aanpassing. - Het Vrij Onderzoek miskent niets van wat de mens heeft gedacht, van wat hij heeft opgebouwd met de warmte van zijn hart, en de oprechtheid van zijn geest.

- Het wenst en tracht alles te begrijpen, in sereniteit te oordelen, de ongelijkheden en verschillen te doen harmoniëren, en van these en antithese de synthese te maken - Het behoort tot geen enkel volk, geen enkel geloof, geen enkele ideologie en verwerpt alle dogma's. - Het kent geen enkele beperking voor de ontwikkeling en de ontplooiing van de menselijke gedachte; van de aanhangers wordt slechts de zucht naar kennis, de eerlijkheid in de bedoelingen, de serene verdraagzaamheid en de broederschap verwacht. - Tenslotte wil het ieder die belangstelling heeft voor Vrij Onderzoek, herinneren aan de boodschap van de St. Exupéry: "Si tu diffères e moi, loin de me léser, tu m'enrichis!" Deze eerlijkheid, verdraagzaamheid en broederlijkheid doen ergens aan de idealen van de Franse revolutie denken. Een feit is zeker: Het Vrij Onderzoek tracht steeds te waken over de toepassing van de rechten van de mens. In de brochure "25 Jaar Studiekring Vrij Onderzoek" kan men dit duidelijk zien aan de hand van protestnota's, persmoties, telegrammen aan ambassades enz..

Maar wat nemen we als basis voor de Mensenrechten? Sedert eeuwen wordt immers reeds geredetwist over wat al dan niet tot de Mensenrechten gerekend dient te worden. Spinoza interpreteert "recht hebben op" als "bij machte zijn tot...", dit schijnt mij reeds essentieel als criterium van het toe-

kennen van bepaalde rechten. Hij streeft naar een staatsvorm waarin de burgerlijke vrede vooral meningsvrijheid waarborgt, voor zover deze laatste geen aanleiding geeft tot oproerige gezindheid of burgerlijke ongehoorzaamheid. Het opleggen, merkt Spinoza op, van irrationele geloofsvormen aan onderdanen die hiermee niet kunnen instemmen, doet precies de conflicten ontstaan die de mensen willen vermijden. Hobbes daarentegen beschouwt de meningsvrijheid zelf als oorzaak van conflicten, en vindt dan ook dat aan de vorst het recht moet worden afgestaan, normen uit te vaardigen inzake de meningsuiting en de juiste betekenis van woorden. Dat deze opvatting volgens de hedendaagse democratische opvattingen vanzelfsprekend voorbijgestreefd is, hoeft geen verder betoog. Want democratie is tenslotte de staatsvorm die het meest de mensenrechten garandeert. De staat dient ertoe ieder mens de mogelijkheid te schenken ongehinderd te leven volgens rede, d.w.z. opteren voor de staatsvorm die in overeenstemming moet zijn met de menselijke natuur; dit is volgens Spinoza het democratiebeginsel. Maar welke maatschappijvorm garandeert het best het Vrij Onderzoek? Is het mogelijk in een socialistische maatschappij aan Vrij Onderzoek te doen? En welk socialisme beschouwen we dan? Als vrijzinnig links-liberaal kan ik het socialisme in ons land en in onze buurlanden totaal niet appreciëren wanneer het in vormen als S.P., S.P.D., P.v.d.A. voorkomt., daar al deze partijen bestaan uit salonsocialisten zonder ideologie. Deze socialisten munten uit door geestelijke traagheid, bureaucratie, zelfgenoegzaamheid en verstarring. Ze hebben door middel van politieke benoemingen een ambtenarenstand gecreëerd en als tot daarboven een log partijbestuur dat met vaderlijk gezag heerst over de basis. Deze super-bourgeois houden vol de rechten van de arbeider te verdedigen, maar schijnen dit steeds te vergeten wanneer ze zelf in de regering zitten!

Geef mij als voorbeeld van "Socialist" maar een ondogmatisch Marxist à la Rosa Luxemburg. Uit haar theorieën kunnen we leren: "Evenmin als Marx' gehele wereldbeschouwing is zijn hoofdwerk geen bijbel met kant en klare voorschriften, voor altijd geldende waarheden, maar een onuitputtelijke bron van inspiratie tot verder denken, tot verder onderzoek, tot strijd om waarheid."

"Ons programma biedt slechts enkele grote wegwijzers die de richting aangeven waar wij onze maatregelen moeten zoeken." Hier komt goed tot uiting dat de Marx slechts beschouwde als wetenschappelijke onderzoeksmethode, en dat ze kan gerekend worden tot één van de grootste Vrij-Onderzoeksters die de mensheid reeds gekend heeft. Haar vrouw-zijn zal het haar beslist niet gemakkelijker gemaakt hebben, daar traditioneel vrouw en wetenschap als gevaarlijk beschouwd worden in de christelijke maatschappij. Deze feiten, plus haar noodlottig einde, plaatsen haar dan ook naast Hypatia, dochter van de mathematicus Theon, en befaamd filosoof in Alexandrië. Zij werd vermoord door bisschop Cyrillus, die later heilig verklaard werd! Maar dat het christendom altijd al een rem op de kennis en de wetenschap was, en waarschijnlijk zolang het bestaat dat ook zal blijven, is door iedereen reeds geweten! Als de mens kennis en wetenschap vergaart, dan worden heel wat eenvoudige natuurverschijnselen die hij aan de goden toeschrijft duidelijk, en dan worden alle priesters werkloos. Daarom heeft het Christendom steeds de oorlog gepropageerd. Kruistochten, conquistadores, evangelisatie en zeltjes redder in de koloniën! Oorlog is nodig omdat oorlog, ellende en dood het denken verlammen en wetenschap verstoren. En de vrouw die ook al eeuwenlang onderdrukt werd door godsdienstige instellingen, is zij het niet, die door het appeleten in de tuin van Eden, de eerste stap naar wetenschap gezet heeft? Het sprookje van de erfzonde weerspiegelt de vrees van de priesters voor de vrouw en de wetenschap! De bijbel is de meerslag van de psychologie van de priesterstand. Men zegt wel eens, misschien als verontschuldiging: "katholieken zijn toch ook mensen." Ik twijfel er inderdaad niet aan, maar als men de christelijke mentaliteit beschouwt is het duidelijk dat christendom en Vrij Onderzoek absoluut met elkaar in conflict moeten komen, er is geen andere mogelijkheid. En daarom moeten we onze VUB, tempel van Vrij Onderzoek, en dus van verdraagzaamheid, behoeden voor infiltratie! Dit is geen intolerantie maar zelfverdediging! Ik vermoed dat wel duidelijk geworden is in welke maatschappijvorm het Vrij Onderzoek de beste levenskansen heeft: het zijn de liberale democratie en een Humanitaire Marxisme.

Sven Gondry

HET PROFIEL VAN DE VROUW BESTAAT NIET.

Dit artikel zal een poging zijn tot inkapseling en verraad van de feministische principes. Goedemorgen Karina Bergen. (zie De Moelal nr. 6) Ik ga ervan uit dat Karina Bergen in staat is haar eigen bijdrage in het boekwerk "Het profiel van de vrouw." te bespreken met de nodige zelfrelativering. Dat mag een myso-gene zoals ikzelf er een ben niet beletten een paar bemerkingen te maken. Om te beginnen wil ik even opmerken dat het artikel van Karina Bergen nogal agressief oogt. Dit terzijde en terzake:

1. "... het niet in vraag stellen van de heteroseksualiteit en de coïtus als norm..." Ik meen te mogen stellen dat heteroseksuelen de coïtus niet volbrengen om te voldoen aan de "normen", maar omdat zij dit leuk vinden ook doen homoseksuelen, sadomasochisten, sodomieten, leerfeticisten enz. hun zin niet om te reageren tegen die normen, maar eveneens omdat zij hùn zin "leuk" vinden. Prof Cluquet (de geviseerde in dit geval) stelt alleen dat de coïtus lang een vereiste is geweest voor het in stand houden van de soort. De cultuur, de maatschappij maken het voor hem nu juist mogelijk om bijvoorbeeld een vrouw de kans te bieden een kind op te voeden zonder dat daaraan zo'n vies mannetje aan te pas moet komen. Zijn wetenschappelijke benadering van de emancipatie is juist een stellingname tegen welke norm dan ook.

2. "... het geïnstitutionaliseerd geweld tegen vrouwen..." De vaststelling dat onze maatschappij op een totaal verkeerde manier reageert op een misdaad zoals verkrachting lijkt mij juist en relevant. Stellen met Susan Brownmiller dat "verkrachting een terroristische tactiek is die door een paar mannen gebruikt wordt om de suprematie van alle mannen over alle vrouwen te bestendigen" (Profiel van de vrouw, pg 131) klinkt mij inderdaad zowel paranoia als overdreven in de oren. U werpt hier de mythe niet omver, u vervangt ze door een andere.

3. Bij het woord "baarsteking" krijg ik zin om een hap glas te nemen. Dit zal evenwel aan mijn macho-inborst liggen.

4. Stellen dat de VUB vrouwonvriendelijk is (en dat doet u toch min of meer) is een voorbeeld van een "zegeluitspraak" (Maarten 't Hart : De vrouw bestaat niet., pg 73-.)

Deze universiteit, toch al een "beschermd milieu", propageert juist initiatieven ter gelijkstelling. Dat hier tegen gezondigd wordt door individuen kan men bezwaarlijk de VUB als instituut in de schoenen schuiven.

5. "... vrouwenstudies moeten worden uitgevoerd in solidariteit met de feministische principes en theorieën..."

Euh? Welke feministische principes? Die van Hedy d'Ancona, Anja Meulenbelt, Andreas Burnier, Simone de Beauvoir, Lia Hobbes, Margaret Mead, Betty Friedan, de "Jung-verheerlijkers", enz, enz...? Men moet immers geen "kennis van feministische literatuur" zijn om te kunnen vast stellen dat:

a. er nogal wat verschillende feministische principes bestaan die soms regelrecht tegen elkaar indruisen. (vb. Antje Kunsteman versus Kate Millet)

b. sommige feministen nogal wat geklep hebben voortgebracht. (zie Maarten 't Hart) Het lijkt mij daarom belangrijker dat Karina Bergen duidelijk stelt welke theorieën en principes zij op het oog heeft.

6. "... vrouwenstudies moeten volledig in handen liggen van vrouwelijke wetenschappers; zoniet staan inkapseling en verraad van de feministische principes (welke?) voor de deur..." Ahum. Het lijkt mij overbodig de ongenueanceerdheid van deze stelling aan te tonen. Er zijn grenzen.

Kan men nu bij voorgaande bemerkingen de kritiek uiten dat ik bepaalde zinnen van Karina Bergen extrapolereer en uit verband ruk, toch wil ik volgende algemene bemerkingen kwijt:

1. Ik vind het verontrustend dat medewerkers van het Centrum voor Permanente Vorming hun stellingnamen soms baseren op figuren zoals Anja Meulenbelt. Annie Romein, toch ook geen antifeministe, heeft het boek van Anja Meulenbelt "De schaamte voorbij" bestempeld als "een geval van paranoia". Dat laat aan duidelijkheid niets te wensen over vrees ik.

2. Zolang goedmenende mensen als Karina Bergen zich laten verleiden tot het schrijven van ongenueanceerde artikels, verraden zij niet alleen de feministische principes, maar ook de wetenschap en vooral zichzelf. Steeds tot discussie bereid.

Theo van Daele.

ALWEER WAT BLADVULLING VAN DE BEKENE SNERTSCHRIJVER

Bereidt u een thesis voor over investigative journalism? Neem dan nu knipschaar en plaklijm ter hand, hier volgt namelijk één onnozel voorbeeld! Wij van De Moelal liepen onlangs een blinde Nederlandse zanger tegen het lijf. Net voor een aanstormende tram zijn vleugel piano in de prak reed, verzuichte hij nog moedeloos: "Ik zou wel eens willen weten, hoe kom ik in Cinemanie?" Onze verslaggever toog richting BRT en kreeg een brief van de hand van producer Luc Beerten in de klamme handjes gestopt. En wij aanschouwden meteen de Verlossing.

Eerst wordt men geacht deel te nemen aan een preselektie die erin bestaat 100 vragen op te lossen in 60 minuten. Hoe zou prof. Gerio dit pedagogisch inschatten? Deze test wordt dan verberd door deskundigen. Waarschijnlijk Roland Lommé die eerst nog snel een aankomende Franse starlet te grazen neemt. In ieder geval, het resultaat verneemt u via de post en gebeurlijk wordt u dan uitgenodigd voor een gesprek. Neen, u daar bolleboos op de tweede rij, twee keer tien op tien volstaat niet om bij de uitverkorenen te zijn. "Ook beschikbaarheid, gebrek of overvloed aan types kandidaten en contrast met mogelijke tegenstanders spelen mee." Wat wordt hiermee bedoeld? Dat de kleur van uw puisten niet mag afsteken tegen de haarsnit van uw mededinger? Dat er niet teveel Westvlaamse protestanten met één been op het scherm mogen? U valt het zelf maar in, want bij de BRT reserveert men zich alle autonomie bij de keuze van de spelers. "Het blijkt dus wijs ook bij een goed resultaat onthecht af te wachten." (sic)

O ja, er is ook nog een "personaliformulier" dat u geacht wordt volledig in te vullen. Een pasfoto in kleur is onontbeerlijk: "zonder foto kunnen we u niet selecteren". Het lijkt wel een VUB-sekretariaat. Naast allerlei stringente gegevens zoals burgerlijke stand, naam, voornaam zoals u in de omgang genoemd wordt (Ik ben Jef, maar op café noemen ze mij Lucien la Me-nace), wordt u ook verzocht uw "minder leuke kanten" te signaleren. Neusputeren? Bronstig geworden in de Koninklijke Bibliotheek? Gelukkig mag u ook uw "prettige kanten" aangeven. Krabben zonder jeuk aan het graf van de onbekende soldaat? Beerten loost ten slotten nog een cliché van Jewelste: "Wie in Cinemanie meespeelt, kan dat enkel indien ie (sic) het spelen belangrijker vindt dan het winnen". Knap gevonden zeg!

KULTUURKRANT

V.U.B. · Dienst Cultuur · Pleinlaan 2 · 1050 Brussel · gebouw Y' · telefoon 02/641.23.25

HOMOFILMFESTIVAL

23 januari: **CASTA DIVA** (aula Q)

Eric DE KUYPER, Nederland, 1982, 80 minuten geen dialogen.

'Casta Diva' gaat over kijken naar mannen, mannen die met iets bezig zijn (haarknippen, wassen, een lampje ophangen...). Een of enkele mannen worden bekeken, minutenlang: niets ontgaat de kijker. Waar de vrouw als voyeur-objekt een lange traditie 'geniet' in de cinema, is het hier de man die - tot het genante af, want je voelt je zelf voyeur - tentoongesteld wordt. De muziek speelt een erg belangrijke rol in 'Casta Diva': aria's van Puccini, Bellini, een liedje van Dalida (allemaal vrouwenstemmen) vormen de klankband, een klankband die niet dient om de actie te beklemtonen, maar alleen om naar te luisteren, eventueel om een contrast op te roepen. Een prachtig debuut van deze vrij bekende (naar Nederland uitgeweken) Belg.

24 januari: **SEBASTIANE** (aula Q)

Derek JARMAN, Gr.-Br., 1976, latijn met engelse ondertitels.

De film 'Sebastiane' toont homoseksualiteit als vanzelfsprekendheid, niet als sociaal of psychologisch probleem. Voor zijn eerste experimentele film heeft de kunstschilder Jarman zich gewaagd aan het (bekende?) thema van de marteldood van de Heilige Sebastiaan. Voordien oogste hij bekendheid met o.m. de dekors van Russels film 'The Devils'. Met zijn mager budget kon hij zich geen pronkerige rekonstruktie van het Romeinse Rijk permitteren. De film werd gedraaid rond een luchtig scenario, met veel improvisatie. De eerste latijnse film uit de filmgeschiedenis.

25 januari: **MAGIC LANTERN CYCLE** (aula Q)

Kenneth ANGER, VS, 1947-1981.
Kendeel (100 min.): FIREWORKS ('47); PUCE MOON ('49); RABBIT'S MOON ('50); EAUX D'ARTIFICE ('53); KUSTOM KAR KOMMANDOS ('65); INVOCATION OF MY DEMON BROTHER ('69); LUCIFER RISING ('81).
deel2 (90 min.): SCORPIO RISING ('63) en INAUGURATION OF THE PLEASURE DOME ('54-'66)

Anger is een kult-figuur, een legende uit de underground-filmerij, een schandaalschopper, voortgebracht en snel weer uitgespuwd door Hollywood. Gesproken en geschreven taal schiet tekort om Angers producten te beschrijven; zelf gebruikt hij enkele beeld-taal: beelden met klank, nooit woorden, dialogen. Angers films zijn barokke beeldbombardementen, soms wat ingetogen, vaak als vuurwerk. Anger heeft niet enkel filmische, maar ook morele grenzen verlegd, in een periode waarin homoïkse sensuaaliteit in de film een zelfzaamheid was.

26 januari: **LE SANG D'UN POETE EN UN CHANT D'AMOUR.** (aula Q)

UN CHANT D'AMOUR.

Le sang d'un poete. Jean Cocteau, Fra, 1951, 51 min., nederl. ondert.

'Le sang d'un poète' veronderstelt een enorme openheid van de kijker, want hij moet de weerstand tegen een eigenzinnige vertelstijl overwinnen. De droomassociaties zijn zo persoonlijk, de beelden zo gelijkwaardig, dat het moeilijk wordt om zich betrokken te voelen en zijn emoties de vrije gang te laten gaan. De film is niet surrealistisch, het bewustzijn wordt nooit uitgeschakeld. In een van zijn erg genietbare artikels in 'Le Figaro' schrijft Cocteau: "Een wit blad verlamt je. Begin dus maar met om het even wat. Schrijf op: "Op een lange winteravond...", en ga verder; een zin in de aard van de zin die mijn eerste film opent: "Hoewel in de verte de kanonnen van Fontenoy bulderden...", en zin die de Freud-discipelen kapotzochten naar de verborgen betekenissen, maar die in feite niets anders betekent dan het kortaaf ontvangen van een werk" (11 mei '53). "Le sang d'un poète" is een film die blijft intrigeren en daaraan zijn plaats in de filmgeschiedenis heeft te danken.

Un chant d'amour. Jean Genet, Fra, 1953, 30 min., stom.

Genets enige film - weinig te zien en ijverig door de censor vervolgd - is een klassiek meesterwerk. De film observeert eenzaam opgesloten mannelijke gevangenen, die de muren "omhelzen", er in erotische wanhoop met hun penissen tegenaan rammen, stuip trekken in zelf opgewekte lust en in zelf opgewekte lust en in hun eigen tatoeeringen kussen in seksuele razernij. Net als het vroegere werk van Genet is de film in feite een onanistische fantasie, vol van wanhopige frustratie en zinnelijke weemoed. Op het einde worden een paar bloemen, die met veel moeite van het ene tralierraampje naar het andere worden doorgegeven, na veel mislukkingen eindelijk aangepakt door een gevangene in een aangrenzende cel, in een jactische bevestiging van liefde in eeuwige vriendschap. Mooie beelden van getatoeëerde lichamen, veel poëzie, maar ook een droge toon, zonder welwillendheid, zonder veterdering. Hard.

HOMOFILMFESTIVAL.

ZUIDERSE SONGS MET

[BELGISCHE]

NORBERT DETAEYE

30 JANUARI KULTUURKAFFEE

ZUIDERSE SONGS MET (BELGISCHE)

NORBERT DETAEYE.

Reeds een aanzienlijk aantal jaren is Norbert Detaeye pianist bij de Dendermondse 'Jeggpap New Orleans jazz band'. Je zou dan ook verwachten dat wanneer zo iemand 'solo' gaat hij die lijn doortrekt, maar dat is bij deze muzikant slechts ten dele waar.

De muziek die Detaeye brengt komt uit de zuiderse traditie, en met zuiders wordt dan bedoeld de zuidelijke staten van de Verenigde Staten, met als centrum New Orleans. In deze stad zijn een aantal groten begonnen. De ons het best in het klinkende namen zoals Professor Longhair en diens rechtstreekse 'afstameling' Dr. John the Nighttripper hebben hier zij het dan op be-

perkte schaal brokken hebben gemaakt (vb. Malleumunt laatstleden).

Norbert Detaeye trekt de muzikale lijn zoals aangegeven door zijn illustere voorgangers door tot vandaag. Dit uit zich o.a. in de coverversies (op zijn in '83 verschenen elpee staan geen eigen nummers) van 'Eleanor Rigby', een Lennon-Mc Cartney song, of 'Mary' van Randy Newman. Norbert Detaeye neemt op die manier een plaats in in de Belgische muziek die vrij uniek is. Hij is zowat de enige entertainer die louter zichzelf begeleidend op de piano instaat voor een avond muzikaal luisteramusement. Voor de geïnteresseerden: Norbert Detaeyes solo-elpee noemt 'songs' en is te verkrijgen bij Eustachius E J 002. Wie eerst nog overtuigd wil worden krijgt daarvoor de gelegenheid de 30e januari in het Kultuurkaffee.

P.D.M.

AKTUELE KUNST

PROFIELEN UIT DE HEDENDAAGSE VLAAMSE BEELDHOEWKUNST

Plaats: MILOK (gebouw L) Lokaal L 210

Tijdstip: 14u30 - 17u00

De reeks "Profielen uit de Hedendaagse Vlaamse Beeldhouwkunst" is gegroeid uit de vorige reeks: Kunst tussen '60 en '80. Tegenover het overzichtelijke van vorige reeks worden nu een aantal casestudies geplaatst van actuele Vlaamse kunstenaars. Aldus kan dieper ingegaan worden op het individueel oeuvre van een aantal van onze belangrijkste "beeldhouwers".

Het begrip beeldhouwen mag hier niet letterlijk opgevat worden, nl. als het houwen in steen of hout om een beeld over te houden. De aandacht ging vooral naar de andere technieken om een beeld op te bouwen: assemblages van recuperatiemateriaal, bronsgieten, ijzersmeedkunst, polyester en keramiek. Hoewel we menen dat dat de geselecteerde kunstenaars tot de belangrijkste vertegenwoordigers van de betreffende disciplines behoren, zijn we ons ervan bewust dat evengoed een andere selectie mogelijk was.

In de meeste gevallen zal ook de betreffende kunstenaar aanwezig zijn om zelf op eventuele vragen te antwoorden.

DONDERDAG 2 FEBRUARI
"Vic Gentils" - Dr. P. Mertens (Conservator voor Schone Kunsten)

Vic Gentils verwierf beroemdheid toen hij met onderdelen van piano's allerlei tafereelen uitbeelde. Met materiaal dat vervaardigd was om weg te werpen, construeert hij nieuwe assemblages: vaak vrij abstracte gehelen, maar nu en dan ook verblijvend realistisch, zoals het portret van Camille Huysmans. Soms ook monumentaal de realisatie van een ganse familie beelden bv. alle stukken van een schaakspel. Met verloren stukken hout suggereert hij een ganse wereld.

DONDERDAG 9 FEBRUARI
"Carmen Dionyse" - Prof. F. De Vogelaere (docent KASK)

Dionyse is inzake kermische plastiek één van de leidende figuren waarmee ons land een unieke positie in de kunstwereld bekleedt. Als titularis keramiek in het Hoger

Instituut van Hasselt en aan de Gentse kunstakademie is Dionyse bovendien een stuwende kracht achter de aankomende generaties. Het huidige werk van Dionyse is gericht op de menselijke beeltenis in een opzicht dat archetypisch kan heten, gedragen door mythische en symbolische benadering.

DE BELGISCHE EREKODE

Hermann Funcke
Louis Peeters
Guy Van Der Heulen
Julius Willy

Ingeleid door prof. dr. Flam.
Viering van het éénjarig bestaan van de Erekode d.m.v. deze expositie. Arbeid en plaisir. Vier Verschillende Stijlen. Maar de Erekode is één. En er is een ingang voor allen.

1 FEBRUARI 1984
GALERIJ V.U.B.
VERNISSAGE 21 U.

TANGO, VERDRIET WAAROP JE KAN DANSEN

26 JANUARI - KULTUURKAFFEE.

Vrij uniek in België is de plaats die Dirk van Esbroeck en Juan Masondo in de muziek bekleden. Zij brengen een genre, de Tango, dat voor velen onbekend en dus ook onbemind is. Ten onrechte, als je het mij vraagt. Can the white man sing the blues of kunnen Dirk van Esbroeck en Juan Masondo de 'ware Tango' brengen? Die vraag stel ik me nu ik de film 'Carmen' over F. amencodansen gezien heb, ik die dacht na een stoomcursus van Wannes Van De Velde alles over Flamengo te weten. Dirk van Esbroeck en Juan Masondo gezien deze zomer op Malleumunt, onder de middag, en dat had voor mij iets onwettelijks, zo van: het kan eigenlijk niet. Het ligt zeker niet aan het feit als zouden zij technisch onbekwaam zijn, verre van. We kunnen echter moeilijk vergelijken met an-

dere Tango-muzikanten. Zij slagen er wel in om de toeschouwer mee te slepen in een uitstap door de verschillende Tango-stijlen. Adjectieven als daar zijn stijlvol, sfeervol en intiem zijn zeker niet uit de lucht. Bovendien proberen zij zowel muzikaal als vocaal de geest van de titel van de stukje te benaderen, je kan als het ware de politieke dimensie van de Zuidamerikaanse Tango voelen. Het is natuurlijk ook lovenswaardig dat deze mensen ons bekend proberen te maken met een muziekstijl die wij anders nooit zouden meemaken. Zeker de moeite deze avond met Dirk van Esbroeck en Juan Masondo, de 26 januari in het Kultuurkaffee.

P.D.M.

expositie

VINCENT VAN GOGH:
geen begraving in het roken

de janus-groep

Woensdag en donderdag 2 februari 1984

Paleis voor Schone Kunsten 20u30

inbom 200 fr / 150 fr Studenten, CJPen JPK

reservatie: PSK 02/512.50.45

DE BORDEAUX - DUIVELS GAAN NAAR ...

Tussen alle rakettenkwesties, Verhepttoestanden, bewonersklachten en andere dergelijke aangelegenheden, hier eindelijk wat sportiefs.

Op 11 januari vond namelijk de finaleronde plaats die moest uitmaken welke minivoetbalploeg (fakultair) verder mag spelen in de regionale finale. Dit tornooi is opgezet door het 'Gemeentekrediet', en er valt dan ook wel wat te rapen voor de besten. De uitslagen waren:

VRG - HILO : 4-1
Kine - GK : 7-3
HILO - GK : 6-8
VRG - Kine : 2-0
VRG - GK : 5-2
HILO - Kine: 4-2

Dit wil dus zeggen dat de einduitslag er zo uitziet: 1 VRG, 2 Kine, 3 HILO, 4 GK. Het VRG gaat dus, in maart waarschijnlijk, de regionale finale spelen tegen KUL, RUCA en LUC, als verdedigers van de VUB. De eerste twee hiervan spelen voor de nationale finale tegen de 2 beste franstalige uniefs.

De VRG-vedettenploeg ziet eruit als volgt: Eric Douve: de schrik van Mechelen Jimmy en Jonny: de 'bruustige Tongereers' Joke: het toepeke uit Oudenaarde Djus: der toorwaart Ketske van 't kamp (it never Heppen's to me!!) en de Heer en Mevrouw Kuypers-Van den Boer Marie.

Bij gebrek aan beter gingen we even bij Djus kloppen om te peilen naar de plannen van deze, toch wel uitzonderlijk sterke ploeg.

DM: Djus, hoe voelt dat aan, gewoonweg de beste voetbalploeg van de VUB te mogen verdedigen?

Djus: Ik was niet anders gewoon. Het zou voor mij een hele klap zijn geweest moesten we HILO en Kine niet gewoon weggespeeld hebben.

DM: Dus het VRG-tiem was ervan overtuigd hier te zullen winnen?

Djus: We zijn de nacht voor de finale met de hele ploeg duchtig gaan pinten zuipen, om toch iets of wat spanning te garanderen in de ontknopingswedstrijden, dit alleen maar om onze supporters niet te bedriegen. Doch het mocht allemaal niet baten. We ho-

pen dat HILO, Kine en GK het volgende jaar beter zullen geïnspireerd zijn, zodat we tenminste nog een goede training hebben voor de andere uniefs aan te pakken.

DM: Hoe zit jullie speelpatroon in mekaar?

Djus: Moelijk te zeggen, maar één ding is me opgevallen bij onze sterren: wij dekken liever vanachter dan zelf te moeten spelen! Vooral Douve.

DM: Douve?

Djus: Ja, uitzonderlijk geval die kerel. Eerste kanner, en reeds de pretentie hebben te kunnen voetballen. Moet toch oppassen met de anderen.

DM: Hoebedoel?

Djus: Tja, in elke ploeg wordt er al eens gevochten: maar bij het VRG gaat het er toch zeer erg aan toe. We kunnen elkaar niet zien of horen. Op de beach-party vvb. kwam een zekere Varck vertellen dat hij ook de trainingen zou hervatten, en hij werd prompt door een roadie, volgens mij betaald door Jimmy, van een paar vaste handbeentjes geholpen, bij wijze van cerwittinging. Rare jongens, die juristen. Kets liet John zijn banden af omdat ik met Vanden Boer zijn lief naar de cinema was. Kijk, zo'n dingen wegen toch door in het spel, we zijn keihard voor mekaar, gunnen mekaar niets.

DM: Waarom blijven jullie dan nog samen, voetballen jullie nog?

Djus: Geld, jong, geld, maar meer mag ik niet zeggen. Sorry, de fiskus ligt overal op de loer. Lodens weigert ons anders nog verder uit te betalen, want dat mogen ze op HILO niet weten, zij doen het toch voor de Sport, hé! Alhoewel dat ik weet dat sommigen bij ons nog meer krijgen dan ik, we zijn nog niet aan 't verder spelen, d'er zal nog moeten gesproken worden, met brune papieren op tafel. Ene korrupte boel, jong, voetbal, maar ik doe er niet aan mee!!

DM: Dank u wel.

Djus: 1500 fr. de punt, aub, en 700 de kom-

KULTUURKRANT

V.U.B. - Dienst Kultuur - Pleinlaan 2 - 1050 Brussel - gebouw Y' - telefoon 02/641.23.25

EEN WERELD VAN WEEMOED... WE HEBBEN EEN TAAL GEZOCHT EN GEVONDEN WAARIN WE HET LEVEN EN HET WERK VAN VINCENT NIET BESCHREVEN OF BESPROKEN WISTEN, WE MAAKTEN EEN KIJKSTUK, EEN VISUELE INTERPRETATIE, EEN TEATRAAL, SYMBOLISCH "SCHILDERIJ" MET LEVENDE MODELLEN, WAARIN WE BESEFFEN HOEVEEL MEER DAN WE AANVANKELIJK DACHTEN WE ONS MET DIT PERSONAGE KUNNEN VEREENZELVIGEN. WE HEBBEN REKENING GEHOUDEN MET DE ONUITPUTTELIJKE VRACHT (NOOIT VOLLEDIGE) LITERAATUUR, GESTAPELD IN HISTORISCH(?) FEITENMATERIAAL EN EETLIJKE VAATJES ROMANTISCHE STROOP. WE BASEERDEN ONS OP EIGEN BEVINDINGEN BIJ BEZOEKEN AAN NEDERLAND (NUENEN, AMSTERDAM), BELGIË (DE BORINAGE, ANTWERPEN) EN ZUID-FRANKRIJK (ARLES, DE PROVENCE, SAINT-RÉMY). HONDERDEN TEKENINGEN EN SCHILDERIJEN BEKEKEN, WIST U DAT VINCENT VAN GOGH IN HET ZUIDEN (VAN FEBRUARI 1888 TOT MEI 1890) EEN ACHT HONDERDTAL WERKEN -STUDIES, NOEMDE HIJ ZE ZELF-PRODUCEERDE? WANNEER U ZÓ, VLUCHTIG, MET DEZE FI-GUUR KENNISMAAKT DAN LOOPT U DE KANS

TE VERZUIPEN IN EEN OEVERLOZE BEWONDERING VOOR HET 'GENIE'. DAN LEERT U EEN PAPIEREN MAN KENNEN, MET WEGGOMDE FOUTEN, DOCH WANNEER U ZOALS SOMMIGEN VAN ONS EEN ACHT MAANDEN LANG INTENS ZOEKT NAAR DE MENS ACHTER DAT WERK, DAN BLIJFT VOORAL EEN WARME GLOED, EEN ONUITSPREKELIJKE EMOTIE EN EEN ONTROEREND BEGRIJF VOOR DIT DRAMATISCHE VERHAAL VAN EEN TÈ KORT LEVEN, U HERKENT EN ERKENT LOYAAL DE MANKEMENTEN VAN DIT MOELIJK EN KOPPIG KARAKTER, DAN LEEFT DE VINCENT, DIT IS MEER DAN VERF OP DOEK, DIT ZIJN MEER DAN ACTEURS OP EEN SCÈNE, WE STAAN IN 1984 MET DE BEGRIPPEN "VOORSPOEDIG" EN "GELUKKIG" NOG HERKAUWEND IN DE MOND, IDEEAAL MOMENT VOOR EEN LESJE IN MENSELIJKHEID VAN EEN VIERENNEGENTIG-JAAR-DODE ZELFMOORDE-NAAR, DEZE (NEVER-ENDING) MENTALE CRISIS-SFEER IS DE KLEUR VAN HET STUK, EEN HART ONDER DE RIEM VOOR ALLE VINCENTS' VAN VANDAAG, EEN VINGERWIJZING VOOR HUN OMGEVING.

RENÉ VAN GIJSEGM, DECEMBER 1983

HOMOFILMFESTIVAL.

24 januari: SEBASTIANE (aula Q) e
Derek JARMAN, Gr.-Br. 1976, latijn met
engelse ondertitels.

HARRY SACKSIONI IN CONCERT.

Op 2 februari start Harry Sacksioni met een korte tour van 15 concerten in Nederland en Vlaanderen, waarna hij doorreist naar Duitsland en Oostenrijk. Reden voor deze onverwachte reeks is 't verschijnen van zijn nieuwe langspeelplaat "Terug op aarde" (Harlekijn/Polydor/DGG). Vermeldenswaard hierbij is dat twee teksten op deze plaat gezongen worden door Raymond van het Groenewoud.

Voor deze concertreeks keert Harry weer terug naar een pure instrumentele vorm, een combinatie van akoestische en elektrische composities. De met zorg uitgezochte muzikanten, waaronder ex-Flairck gitarist Hans Visser op bas en gitaar, John May op slagwerk en percussie en Jan De Leeuw op sax, fluit en toetsen begeleiden hem op deze tour. Voor de gitaarkenners is er ook in dit concert nog iets extra's aan de hand: Harry zal op een zelfontworpen dubbelhals gitaar spelen, een constructie van een elektrische en akoestische gitaar.

6 FEBRUARI IN AULA Q VUB.